

Inrikesministeriet
PB 26
00023 STATSRÅDET

SISÄÄSIÄINMINISTERIÖ

24. 06. 2010

INRIKESMINISTERIET

NÄRPES STADS UTLÅTANDE OM FÖRSLAGET TILL REGERINGENS PROPOSITION OM REVIDERING AV INTEGRATIONSLAGEN

Närpes stad avger bifogade utlåtande angående lagförslaget.

Såsom framgår av utlåtandet anser Närpes stad att förslaget till revidering av integrationslagen är ett stort steg framåt vad gäller integrationen av invandrare oavsett migrationsskäl. Lagförslaget klarlägger bestämmelserna för arbetsinvandring, som bl.a. i Närpes har varit stor under 2000-talet.

Närpes stad framhåller vikten av att staten fullt ut ersätter kommunerna för de nya ålägganden som lagförslaget innebär för kommunerna.

Utlåtandeförfrågan och lagförslaget har tillställts Närpes stad enbart på finska. Närpes som officiellt svenskspråkig stad förutsätter att dylika handlingar i fortsättningen sänds även på svenska.

Hans-Erik Lindqvist
Stadsdirektör

Peter Andersén
Förvaltningsdirektör

Närpes Stad 17.6.2010

Närpes stads utlåtande angående;

Förslaget till Regeringens proposition om revidering av
integrationslagen (SM024:00/2009)

Till Inrikesministeriet,

Allmänt

Närpes stad ställer sig positiv till en förnyelse av integrationslagen. Regeringens proposition om revidering av integrationslagen är ett stort steg framåt då det gäller integrationen av invandrare oavsett migrationsskäl. Att man i förslaget till den nya integrationslagen nu ser till alla invandrare som har ett giltigt uppehållstillstånd är en tydlig förbättring om man jämför med nu gällande integrationslag vars tyngdpunkt legat på invandring av humanitära skäl. I Närpes där arbetskraftsinvandringen varit stor under 2000-talet har det noterats ett behov av att integrationslagen även omfattar arbetskraftsinvandrare.

I den nuvarande integrationslagen från år 1999 har denna grupp av invandrarna inte beaktats nämnvärt vilket också återspeglar sig på hur invandringen till Finland har utvecklats under det senaste decenniet. Med tanke på demografin i Finland är det sannolikt att arbetskraftsinvandringen även kommer att vara betydande framöver. Förnyelsen av integrationslagen är en tydlig markering från statens sida på att man förbereder sig för den kommande situationen. Dock finns det punkter i förslaget som bör förtydligas. I detta utlåtande kommer vi från stadens sida att lyfta fram de punkter som vi anser är av stor vikt, för att lagen ska få den genomslagskraft som behövs, bland annat i den del av utlåtandet som går under rubriken detaljförslag.

Individuell integration

I lagförslaget blir det ganska tydligt att man nu mera gått in för en integration på individuell nivå. I lagförslaget har man tagit fasta på den enskilda individens behov. Som ett tecken för detta ses en tydligare beskrivning av hur integrationsplaner ska utarbetas och att den enskilde invandraren även har fått rätt till en grundläggande kartläggning. Dessutom stärks också den enskilda individens behov av att man även kan göra en integrationsplan för hela familjen och på så sätt tillgodose dels de enskilda familjemedlemmarna men även familjens behov som helhet. Detta är en klar förbättring i och man med detta förfarande kan motverka att en enskild familjemedlem, till exempel en hemmafru förhindras att delta i integrationsbefrämjande åtgärder.

Ökat samarbete med ett tydligt ansvar

I lagförslaget har en tydlig ansvarsfördelning uppgjorts då det gäller integrationen av nya kommuninvånare. Kommunen ges ett större ansvar än tidigare vilket också gör att man från kommunernas sida tvingas satsa mera på dessa frågor. Dock är det positivt att det nu i lagtexten framgår att kommunen i samarbete med TE-byrån ska se till att påbörja den enskilda invandrarens integrationsplanering. Dessutom finns en klar ansvarsfördelning mellan dessa bägge parter och vilka uppgifter som ingår i var parts del (§ 14). Därtill ingår nu tydliga bestämmelser om hur integrationsplanernas förverkligande ska uppföljas. Detta ställer krav på både den enskilde invandraren men framför allt på kommunen. I och med lagförslaget åläggs kommunen ett förhållandevis stort ansvar för hela integrationsprocessen, vilket gör att man från kommunernas sida måste ta en aktivare roll för att kunna uppfylla de förutsättningar som stadgas i lagförslaget. Samtidigt stadgas att kommunen ska åläggas att se till att dens tjänster även är anpassade för invandrare. § 28 ålägger kommunerna ett tydligt men stort ansvar att anpassa sina tjänster enligt rådande situation i respektive kommun.

Kommunernas integrationsprogram

I lagförslaget har kommunens roll i integrationsfrågan ytterligare preciserats i och med att det nu finns ett minimum krav på hur ett kommunalt integrationsprogram ska uppgöras. Detta är ett positivt tillskott vilket gör att de regionala skillnaderna gällande integrationsprogrammen torde minska. I och med de nya kraven stärks även integrationsprogrammets betydelse i och med att deras innehåll ska beaktas i budget och övrigt strategiarbete samt att de ska vara uppdaterade med minst fyra års intervall och att

de ska godkännas av fullmäktige. Detta betyder dock att kommunerna åläggs ett förhållandevis stort ansvar vilket kräver en långsiktig planering. Samtidigt kan man konstatera att såsom invandringen utvecklats det senaste decenniet kräver detta en viss flexibilitet i programmen. Att man i lagen även framhåller möjligheten till regionalt samarbete gällande integrationsfrågor oavsett om det gäller uppgörande av gemensamt integrationsprogram eller att stärka det regionala samarbetet i integrationsfrågor (§ 29), upplevs som positivt. Detta kan ses som en naturlig följd av den pågående KSSR - processen.

Statens del

I lagförslaget stadgas på ett mycket tydligt sätt statens roll gällande integrationsåtgärderna och deras finansiering. Det upplevs som mycket positivt att det i lagen på ett tydligt sätt klargörs vilka kostnader som staten ersätter och under vilken tidsperiod. Jämfört med nu gällande integrationslag är detta en markant förbättring. Framför allt § 48 är ett klart ställningstagande från statens sida hur man tänkt sig att ersätta kommunerna för deras utgifter gällande integrationsbefrämjande åtgärder. Dock finns det i förslaget punkter som bör preciseras. Det mest oroväckande är att man i och med lagförslaget mångdubblar målgruppen men i princip avser att klara situationen med nuvarande resurser. Detta är en ekvation som är svår att få att gå ihop vilket i praktiken torde innebära mera jobb åt kommunerna men även TE-byrån.

Detaljförslag

3 §	Punkt 3 under nämnda paragraf är ett välkommet tillägg och är centralt för hela lagförslaget
4 §	Under paragraf fyra, 2 mom. gällande hörande av barn önskas att, texten som lyder att barnen bör höras "om ej hörandet är uppenbart onödigt" ändras. Att det skulle vara uppenbart onödigt att höra ett barn låter konstigt om barnet i alla fall har uppnått en tillräckligt mognad. Denna paragraf lämnar onödigt mycket tolknings utrymme och därför föreslås att man skulle stryka texten som lyder "om ej hörandet är uppenbart onödigt".
5 §	I 3. mom. sägs att ärende kan översättas till sådant språk som invandraren kan anses förstå tillräckligt bra. Tillräckligt bra är ett uttryck som lämnar utrymme för ganska vid tolkning. I praktiken skulle detta kunna betyda att en invandrare som just kommit till

landet betjänas på en tjänstemannaengelska som inte nödvändigtvis är den bästa och en invandrare som nyligen kommit till landet vill sällan erkänna att han eller hon har förstått fel. En dylik situation kan leda till svåra missförstånd. En precisering av lagtexten på denna punkt vore önskvärd.

7 § I 3 mom. stadgas att varje myndighet ansvarar för att producera infomaterial som berör myndigheten själv. Dessutom sägs att Inrikesministeriet ansvarar för övervakning, distribution och översättning. Här önskas ett förtydligande dvs. att en myndighet såsom Inrikesministeriet även skulle se till att varje berörd myndighet producerar sådant material som kan anses vara relevant och att materialet kontinuerligt uppdateras alternativt i samarbete med annan part (som till exempel nu med ALPO projektet)

8 § I nämnda paragraf stadgas att kommunen är skyldig att i samarbete med TE - byrån ge tillräcklig och relevant information och rådgivning åt invandrare gällande frågor som berör integreringen. Här önskas att Inrikesministeriet skulle ta ställning till följande: Här föreslås att denna informationsplikt skulle vara en sådan uppgift som skulle höra till en invandrarkoordinators uppgifter. Föreslås att sådana kommuner eller samarbetsområden vars storlek överstiger 15 000 invånare, och där antalet invandrare utgör mera än 3 % av befolkningen, inom ramen för integrationsåtgärderna och med statligt stöd, skulle anställa en invandrarkoordinator.

10 § I 2 mom. stadgas att TE - byrån inleder den grundläggande kartläggningen senast inom två månader efter att en invandrare begärt detta. Föreslås att tiden skulle kortas ned till en månad för att integrationsprocessen skulle starta så fort som möjligt.

12 § I 3 mom. stadgas att integrationsperioden kan förlängas med som mest två år. Detta skulle göra att en invandrare skulle få en total integrationsperiod på maximalt fem till sex år. Denna tid borde kunna göras mera flexibel och anpassas mera till den enskilda individens behov. Detta skulle också kunna underlätta för kommunerna att ta emot så kallade "svåra fall" där man redan på förhand vet att en fem- sexårsperiod sannolikt skulle bli för kort. Sålunda skulle inte kommunens ekonomi belastas ytterligare.

- 16 §** I 1 mom. stadgas att kommunen kan uppgöra en integrationsplan för en hel familj om det anses vara nödvändigt. Här önskas en tydligare precisering över när en sådan situation skulle kunna ske. I förarbetena kommer inte heller fram någon tydligare precisering. I 3 mom. där det stadgas om att familjens och familjemedlemmarnas integrationsplaner önskas ett tillägg. Tillägget skulle lyda att bägge föräldrarna ska vara närvarande samtidigt. Ett dylikt förfarande skulle förhindra utstötning och främja jämställdheten.
- 17 §** I 2 mom. där det sägs att kommunen och TE - byrån aktivt ska erbjuda och följa upp de åtgärder och tjänster som ingår i integrationsplanen inom ramen för budgeterade medel. Här föreslås att man skulle sätta punkt efter integrationsplanen och sålunda skulle inom ramen för budgeterade medel slopas.
- 18 §** I 4 mom. stadgas om en avbruten integrationsperiods återupptagande. I nämnda moment saknas en precisering över hur länge en återupptagen integrationsperiod kan vara och under vilka villkor den ska ske. Om en invandrare uppfyller arbetsvillkoret torde inte en ny integrationsperiod bli aktuell.
- 29 §** I 2 mom. stadgas att kommunen kan inrätta en mångprofessionell grupp för att tillgodose invandrarnas behov. Här föreslås att en kommun eller ett samarbetsområde ska inrätta ett dylikt råd om invånarantalet överstiger 15 000 och andelen invandrare är över 3%.
- 33 §** I 3 mom. stadgas att statens integrationsprogram ska förverkligas inom ramen för budgeterade medel. Texten i detta moment känns urvattnad. Om man hävdar att statens integrationsprogram ska förverkligas inom ramen för budgeterade medel så kan man tänka sig vad som händer i en recession. Det låter onekligen lite märkligt att man från staten sida säger att lagen ska följas under förutsättning att det inte blir för dyrt.
- 38 §** I paragrafen stadgas att NTM - centralen kan upprätta en invandrarkommitté vars uppgift vore att främja bland annat regional integration. Föreslås att texten ändras så att NTM – centralen ska upprätta en dylik kommitté.

43 §

I 1 mom. stadgas att NTM – centralen ersätter kommunerna för integrationsåtgärderna inom ramen för statens budgeterade medel. Med denna text kan det uppstå en misstänksamhet mot staten om man faktiskt är beredd att fullfölja sina åtaganden så att inte kostnaderna skjuts över på kommunerna. Bättre vore det att det i texten skulle stå att NTM – centralerna ersätter kommunernas integrationskostnader i enlighet med denna lag.

Närpes stad önskar att inrikesministeriet tar ställning till de förslag och åsikter som framkommer i detta utlåtande.

Utlåtandet har gjorts av följande sakkunniga:

Markus Norrback, projektchef för SHAISYD (Strategier för en Hållbar ArbetskraftsInvandring i SYDösterbotten)

Mirja Högstrand, projektarbetare, FISC (Family Integration Service Center – inrikesministeriets pilotprojekt inom K5)